

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Ing. J. C.**, bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. M. Ď., advokátom v B., proti odporcovi **Slovenskej sporiteľni, a.s.**, so sídlom v Bratislave, Tomášikova 48, IČO: X., zastúpenému JUDr. R. K., advokátom v P., **o určenie neplatnosti výpovede**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 21 C 137/2009, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 15. novembra 2011, sp.zn. 8 Co 366/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie odporcu **o d m i e t a .**

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania v sume 66,32 € k rukám JUDr. M. Ď., advokáta v B., do 3 dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava III rozsudkom zo 16. júla 2010, č.k. 21 C 137/2009-244 určil, že výpoveď č.j. 0179/34/09 zo dňa 26. októbra 2009 zo „Zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP a.s.“ je neplatná. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 432,84 € k rukám právneho zástupcu navrhovateľa do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že dňa 7. marca 1997 bola v zmysle § 842 Občianskeho zákonníka medzi účastníkmi konania uzavretá zmluva o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s., ktorej predmetom bolo doživotné plnenie odporcom ako povinným v prospech navrhovateľa vo výške 16 055 Sk v zmysle uplatneného a priznaného nároku na základe žiadosti navrhovateľa zo dňa 4. februára 1997. Predmetnú zmluvu za odporcu podpísal generálny riaditeľ divízie ľudských zdrojov JUDr. M. H., pričom v záhlaví zmluvy bol za odporcu uvedený Ing. I. K., predseda predstavenstva a prezident odporcu. Na základe

predmetnej zmluvy odo dňa jej účinnosti odporca v prospech navrhovateľa i plnil. Dňa 26. októbra 2009 odporca v zmysle § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka uplatnil voči navrhovateľovi výpoveď predmetnej zmluvy, a to z dôvodu, že zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú a zo zákona alebo zo zmluvy nevyplýva spôsob jej výpovede. Súd konštatoval, že dôchodok je potrebné chápať ako opakujúce sa plnenie /rentu/ a zmluvou podľa § 842 Občianskeho zákonníka, ktorá musí mať písomnú formu, sa niekto zaväzuje, že inému doživotne alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania bude vyplácať určitý dôchodok /rentu/. Jej účelom je niekoho zabezpečiť, či už doživotne alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania, pričom dobu trvania možno viazať na konkrétnu dátumom neurčiteľnú objektívne zistiteľnú skutočnosť, z ktorej je možné bez pochyb zistiť, kedy sa právny vzťah skončí, pričom v dobe uzatvorenia zmluvy nemusia mať jej účastníci istotu, kedy takáto dohodnutá doba uplynie, je však isté, že táto skutočnosť nastane. S ohľadom na uvedené dôvodil, že predmetnou zmluvou sa v prospech navrhovateľa založilo právo na vyplácanie dôchodku doživotne, t.j. na dobu určenú neurčitého trvania, kedy je presne určený okamih začiatku vyplácania dôchodku a okamih ukončenia právneho vzťahu, a to smrťou, ktorá skutočnosť nie je závislá od ľudskej vôle. Pri predmetnej zmluve zo dňa 7. marca 1997 je špecifikovaný jasný začiatok vzniknutého právneho vzťahu medzi účastníkmi, t.j. 7. marca 1997 a tiež je jasne špecifikovaný jej koniec, t.j. doživotne, teda okamihom smrti navrhovateľa, jedná sa teda o presne určitú dobu s presne určeným začiatkom a koncom, avšak jej trvanie je neurčité. Trvanie právneho vzťahu bolo účastníkmi konania dohodnuté do okamihu úmrtia navrhovateľa, teda do doby nastania skutočnosti nezávislej od ich vôle. Ďalej poukázal na to, že ustanovenie § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje možnosť ukončenia právneho vzťahu a spôsob zrušenia záväzku založeného zmluvou uzavretou na neurčitú dobu, predmetom ktorého je opakovaná činnosť alebo záväzok, a to jednostranným právnym úkonom – výpoveďou. Pokiaľ odporca výpoveďou č.j. 0179/34/09 zo dňa 26. októbra 2009, doručenou navrhovateľovi dňa 2. novembra 2009 vypovedal predmetnú zmluvu podľa § 582 Občianskeho zákonníka, súd uzavrel, že vzhľadom na to, že predmetná zmluva nebola uzavretá na dobu neurčitú, nemohol odporca zmluvu vypovedať podľa § 582 Občianskeho zákonníka a poukázal na to, že charakter a účel uzavretej zmluvy, kedy účastníkom takejto zmluvy je na jednej strane poskytovateľ dôchodku ako osoba povinná a na druhej strane poberateľ dôchodku ako osoba oprávnená, pričom dôvody uzatvorenia takejto zmluvy, na základe ktorej sa odporca zaviazal navrhovateľovi poskytovať plnenie, môžu byť rôzne a za poskytnutý dôchodok sa nemusí poskytnúť protiplnenie, nepredpokladá počas trvania právneho vzťahu do smrti oprávneného jej ukončenie jednou

zo zmluvných strán. V tejto súvislosti súd uviedol, že na základe takejto zmluvy sa k povinnosti poskytovať plnenie zaviazal odporca dobrovoľne z dôvodu prvého odchodu navrhovateľa do starobného dôchodku. Z vyššie uvedených dôvodov preto v zmysle § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyhodnotil výpoveď odporcu danú navrhovateľovi pod č.j. 0179/34/09 zo dňa 26. októbra 2009 predmetnej zmluvy za neplatnú a konštatoval, že výpoveď by bola vzhľadom na charakter a účel zmluvy i v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania mal súd tiež za preukázané, že predseda predstavenstva a prezident odporcu Ing. I. K. splnomocnil písomne dňa 4. júla 1996 generálneho riaditeľa divízie ľudských zdrojov JUDr. M. H. na podpisovanie zmlúv /materiálov/ týkajúcich sa poskytovania dôchodkových dávok v zmysle podporného dôchodkového fondu pre bývalých pracovníkov odporcu. Navrhovateľ ukončil pracovný pomer u odporcu s odchodom do starobného dôchodku dňa 27. februára 1997, dňa 7. marca 1997 navrhovateľ s odporcom uzavreli písomnú zmluvu, pričom za odporcu túto zmluvu podpísal JUDr. H., generálny riaditeľ divízie ľudských zdrojov, do ktorého právomoci takáto agenda v zmysle stanov a organizačného poriadku odporcu spadala. Odporca následne v zmysle predmetnej zmluvy začal v prospech navrhovateľa plniť a správať sa ako účastník platnej zmluvy až do 26. októbra 2009, do doby jej vypovedania. Z listinných dokladov mal súd ďalej za preukázané, že predmetná zmluva bola vyhotovená v písomnej forme v súlade s § 842 ods. 2, § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka a zároveň spĺňala ďalšie požadované náležitosti pre zachovanie formy, pretože bola podpísaná oprávnenými osobami. Za odporcu ako právnickú osobu podpísal zmluvu jej zamestnanec v rámci svojej obvyklej pracovnej činnosti bez prekročenia svojich kompetencií, navyše na takýto úkon splnomocnený prezidentom odporcu a predsedom predstavenstva a aj v prípade, ak by poverený zamestnanec odporcu prekročil svoju kompetenciu pri uzatváraní predmetnej zmluvy, toto vybočenie /exces/ odporca zhojil /konvalidoval/ dodatočne tým, že jej platnosť akceptoval, cítil sa ňou byť viazaný tým, že poskytoval v prospech navrhovateľa plnenia z predmetnej zmluvy. Súd poukázal na to, že ustanovenie § 20 ods. 2 Občianskeho zákonníka v záujme ochrany dobromyseľnosti navrhovateľa vyhlasuje za platný právny úkon urobený právnickou osobou /odporcom/ aj taký právny úkon, pri ktorom došlo k excesu, ak sa tento úkon zamestnanca odporcu výslovne týka predmetu činnosti právnickej osoby, čo mal preukázané, a zároveň len vtedy, ak sa jedná o prekročenie, o ktorom navrhovateľ nemohol vedieť, ktorú vedomosť u navrhovateľa odporca nepreukázal. Ďalej poukázal na to, že platnosť zmluvy na základe výpovede mala byť ukončená k 31. marcu 2010 a od tejto doby odporca prestal navrhovateľovi poskytovať plnenia z predmetnej zmluvy, pričom vydaním

rozhodnutia o určení neplatnosti výpovede zo zmluvy zo dňa 26. októbra 2009 sa zmení právne postavenie navrhovateľa, ktoré je ohrozené z neplatnej jednostrannej výpovede danej mu odporcom vyvolanej zánik zmluvných povinností odporcu poskytovať peňažné plnenie navrhovateľovi v dojednanej výške v zmysle platnej zmluvy zo dňa 7. marca 1997. Preto určením neplatnosti výpovede ako zrušujúceho prejavu vôle odporcu sa obnoví záväzkovo-právny vzťah medzi účastníkmi s povinnosťou odporcu platiť navrhovateľovi dôchodok, pretože dôvod absolútnej neplatnosti predmetnej zmluvy namietaný odporcom pre nedostatok formy požadovanej zákonom súd vyhodnotil za nedôvodný. Rovnako ako nedôvodnú vyhodnotil obranu odporcu, že z predmetnej zmluvy nebude v budúcnosti poskytovať plnenia navrhovateľovi, pretože určením neplatnosti výpovede v tomto konaní sa právne postavenie navrhovateľa stáva právne istým aj pre vynútiteľnosť svojho práva na peňažné plnenie. Z týchto dôvodov navrhovateľ v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. preukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporcu rozsudkom z 15. novembra 2011, sp.zn. 8 Co 366/2010 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil. Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu. Mal za to, že navrhovateľ v konaní dostatočne preukázal opodstatnenosť určovacej žaloby z hľadiska naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti výpovede zmluvy o dôchodku, ktorým sa obnoví právne postavenie navrhovateľa ako poberateľa dôchodku z uzatvorenej zmluvy, a preto navrhovateľovi nemožno odoprieť dosiahnutie nápravy týmto ním zvoleným právnym prostriedkom. V danom prípade nejde o zbytočný, či samoúčelný určovací návrh, pretože je spôsobilý vyriešiť sporný vzťah v jeho základoch a predstavuje tak vhodný a účinný procesný nástroj ochrany práva navrhovateľa. Pokiaľ na podporu svojej argumentácie odporca poukazoval na rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 1. augusta 2011 č.k. 6 Co 52/2011-165, odvolací súd mal za to, že závery v ňom vyslovené o nedostatku naliehavého právneho záujmu v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., nie sú pre rozhodnutie v danej veci právne záväzné. Podľa názoru odvolacieho súdu sa súd prvého stupňa správne vysporiadal aj s otázkou platnosti zmluvy z hľadiska jej uzatvorenia v písomnej forme v zmysle § 40 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 843 a § 20 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keď za relevantné považoval to, že zmluva bola podpísaná oprávnenou osobou na jej uzatváranie (JUDr. H., ako zamestnancom odporcu, na základe splnomocnenia zo dňa 4. júla 1996) a len tá skutočnosť, že v označení odporcu ako

povinnej zmluvnej strany je uvedený iný zástupca, a to predseda predstavenstva a prezident Ing. I. K., ktorý za odporcu však zmluvu nepodpísal, nespôsobuje neplatnosť tejto zmluvy. Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na to, že treba rozlišovať konanie právnickej osoby podľa § 20 Občianskeho zákonníka, kedy osoby v tomto ustanovení uvedené fakticky konajú, ale nejde o ich vlastné právne úkony, ale priamo o právne úkony právnickej osoby, z ktorých vznikajú práva a povinnosti (zastúpenej) právnickej osobe. Uviedol, že ustanovenie § 32 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorého použitia sa odporca dovoľáva, nemožno v danom prípade aplikovať, nakoľko sa vzťahuje na zastúpenie na základe plnomocenstva, teda na konanie (právne úkony) za niekoho iného, t.j. za zastúpenú právnickú osobu. V posudzovanej veci však došlo k uzatvoreniu zmluvy samotnou právnickou osobou, teda odporcom, jeho zamestnancom podľa § 20 Občianskeho zákonníka a nešlo o uzatvorenie zmluvy splnomocnencom v mene a na účet odporcu, teda o konanie splnomocneného zástupcu za zastúpeného odporcu. Navyše zo zmluvy vyplýva, že JUDr. H. nekonal vo vlastnom mene, ale za odporcu, ktorého pečiatka bola k podpisu JUDr. H. pripojená a tento tak svojím podpisom, k tejto pečiatke odporcu pripojeným, prejavil vôľu konať za odporcu a nie vo vlastnom mene. Námietku odporcu týkajúcu sa nedostatočnej identifikovateľnosti podpisu JUDr. H. považoval odvolací súd z hľadiska platnosti zmluvy, pokiaľ ide o zachovanie jej písomnej formy, za právne irelevantnú. Nestotožnil sa ani s jeho argumentáciou, že všetky zmluvy, pri ktorých má plnenie vykonávať osobne dlžník alebo je obmedzené na osobu veriteľa, sú uzatvárané na doživotne určenú dobu. Za správny nepovažoval ani názor odporcu, že pojmovým znakom zmluvy o dôchodku nie je jej uzatvorenie na dobu určitú. K námietke odporcu, že smrť nie je vždy objektívne zistiteľnou skutočnosťou, odvolací súd uviedol, že rovnaké právne účinky, aké sú spojené so smrťou, pri ktorej je zistený presný deň smrti ohliadkou mŕtveho, spája zákon aj so smrťou v prípade, ak je predpokladaný deň smrti určený súdnym rozhodnutím podľa § 198 a § 200 O.s.p., kedy je vlastne preukázanie smrti úmrtným listom nahradené súdnym rozhodnutím o vyhlásení za mŕtveho, a preto z právneho hľadiska možno vždy deň smrti objektívne zistiť. K tomuto dňu smrti, či zistenému alebo určenému súdnym rozhodnutím, prechádza aj majetok osoby mŕtvej, či vyhlásenej za mŕtvu dedením podľa § 460 Občianskeho zákonníka a zanikajú aj práva a povinnosti viazané na jej osobu podľa § 579 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa nestotožnil ani s argumentáciou odporcu, že zmluva o dôchodku zanikla v dôsledku nemožnosti plnenia podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka vzhľadom na ustanovenie § 27 ods. 8 zákona č. 486/2001 Z.z. o bankách. Za správny považoval právny názor súdu prvého stupňa, že určitá doba trvania práva na dôchodok (na doživotie) zakladá zákonom

určenú dobu (určitú) trvania zmluvy. Pokiaľ totiž zanikne právo na plnenie (na platenie dôchodku) uplynutím určenej doby (doživotne alebo inak určenej doby neurčitého trvania), dochádza tým aj k zániku záväzku ako takeého podľa § 578 Občianskeho zákonníka a tým dochádza aj k zániku zmluvy ako právneho dôvodu vzniku práva na dôchodok; trvania práva na dôchodok a povinnosti dôchodok vyplácať, ktoré sú obsahom zmluvy o dôchodku, sú tu tak totožné s trvaním zmluvy o dôchodku; dočasnosť právneho vzťahu založeného zmluvou o dôchodku tu vyplýva už zo samotnej povahy zmluvy a zo zákonnej dikcie o tom, že zakladá právo na vyplácanie dôchodku po určenú dobu neurčitého trvania a uplynutím doby zaniká celý záväzkovo-právny vzťah; nemôže dôjsť k takej situácii, že právo na vyplácanie dôchodku zanikne a zmluva (právny titul) bude trvať ďalej, nakoľko v takom prípade by už nešlo o záväzkový vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie od dlžníka a tomu vzniká povinnosť splniť záväzok (§ 488 Občianskeho zákonníka), a teda záväzok by zostal bez obsahu (predmetu) v zmysle § 497 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd nezistil rozpor uzatvorenej zmluvy o dôchodku so znením ustanovenia § 842 Občianskeho zákonníka v tom, že by obsahovala dve odlišné neurčité doby trvania vyplácania sumy dôchodku a že by preto bola podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatným právnym úkonom. Záväzok v bode 2. zmluvy vyplácať príjemcovi doživotne sumu vo výške 16 055 Sk je v súlade s jej bodom 1. o tom, že predmetom plnenia je doživotné plnenie a neodporuje ani čl. bodu 3. v tom, že vyplácanie plnenia sa končí mesiacom, ktorého sa príjemca dožil; pretože plnenie bolo dohodnuté mesačne, bolo potrebné len spresniť, či navrhovateľovi vznikne nárok na plnenie, resp. v akom rozsahu, aj v mesiaci, ktorého sa nedožil. Vzhľadom na uvedené odvolací súd uzavrel, že jednotlivé zmluvné dojedania sa vzájomne nevylučujú a nejde ani o dve odlišné určené doby neurčitého trvania, ktoré by spôsobili neurčitosť či nezrozumiteľnosť dojednania doby trvania záväzku na plnenie (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka), a preto ako nedôvodnú vyhodnotil námietku odporcu, že rozpor v dĺžke dojednaných neurčitých dôb vyplácania plnenia spôsobuje neurčitosť a nezrozumiteľnosť právneho úkonu a tým aj neplatnosť zmluvy. V tejto súvislosti odvolací súd zdôraznil, že znenie zmluvy pripravoval odporca, a preto sa nemôže dovolávať, že mu je obsah zmluvy nezrozumiteľný a že je neurčitý a výrazy ním použité treba v prípade pochybností vykladať na jeho ťarchu a chrániť tak dobromyseľnosť navrhovateľa, ktorému bol právny úkon určený (§ 35 Občianskeho zákonníka). Vzhľadom na všetky uvedené právne závery odvolací súd nepovažoval za potrebné pripustiť dovolanie na posúdenie právnej otázky, či zmluva o dôchodku je uzatvorená na dobu určitú. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu v celom rozsahu podal dovolanie odporca, ktorý navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Za takú vadu označil skutočnosť, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p., keď sa nevysporiadal s celou prednesenou právnou argumentáciou, ktorá mala pre posúdenie veci rozhodný význam. Mal za to, že odvolací súd sa nevysporiadal s argumentáciou o neurčitosti výroku rozsudku súdu prvého stupňa a neexistencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberal skutkový a právny stav veci.

Navrhovateľ navrhol dovolanie odporcu zamietnuť a zaviazať ho k náhrade trov dovolacieho konania vo výške 198,96 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejde ani o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

So zreteľom na odporcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednáwanej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že

zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súdy pri prejednávaní a rozhodovaní vecí postupovali v súlade s právnymi predpismi a odporcovi neznemožnili uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Dovolateľ v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namieta porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

K odňatiu možnosti odporcu pred súdom konať a k porušeniu práva na spravodlivý proces malo podľa jeho názoru dôjsť nedostatočným odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu.

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že táto námietka odporcu nie je dôvodná.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry EŠLP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje

za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 211 O.s.p.). Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypoariadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľný. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to po skutkovej, ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že ďalšie závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd prirodzene musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody. Inak sa dostane

mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvého stupňa primerane vysvetlil, z akých dôvodov vyhodnotil výpoveď zo Zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP a.s., danú navrhovateľovi pod č.j. 0179/34/09 zo dňa 26. októbra 2009, za neplatnú. Taktiež primerane zdôvodnil preukázanie nalievavého právneho záujmu navrhovateľa na určení neplatnosti predmetnej výpovede.

Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu doplnil ďalšie dôvody, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Taktiež v dostatočnej miere uviedol, v čom spočíva podstata námietok odporcu a dostatočne sa s nimi skutkovo a právne vysporiadal. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok s poukazom na ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného

v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odporcu.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Z dovolania odporcu vyplýva, že napáda rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu, teda aj v časti týkajúcej sa výroku o trovách odvolacieho konania. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v tejto časti treba posudzovať podľa § 239 O.s.p., a nie podľa § 238 O.s.p. Ide totiž o rozhodnutie, ktoré má povahu uznesenia v zmysle § 167 ods. 1 veta druhá O.s.p., a to aj v prípade, že je pojaté do rozsudku vo veci samej. Ani v takom prípade nezmení rozhodnutie o trovách konania svoju procesnú povahu, a preto z hľadiska prípustnosti dovolania treba na neho hľadiť ako na uznesenie. Ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. ale výslovne ustanovuje, že predchádzajúce odseky 1 a 2 (pripúšťajúce dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu) neplatia, ak ide o uznesenie o trovách konania.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., § 239 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcu v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal navrhovateľovi náhradu, ktorá spočíva v odmene advokáta za jeden úkon právnej služby, ktorý poskytol navrhovateľovi vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 20. februára 2012 (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov). Základnú sadzbu tarifnej odmeny určil podľa § 11 ods. 1 písm. a/ tejto vyhlášky vo výške 58,69 €, čo s náhradou výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu vo výške 7,63 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje spolu 66,32 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. februára 2013

JUDr. Vladimír M a g u r a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová